

γίαν τυγχάνει χάριτος παρὰ τοῖς ἀναγνώσταις τῆς Χρυσάλλιδος, θέλομεν διαλάβει ὀλίγα τινα περὶ τοῦ ψηφίσματος τούτου καὶ περὶ τοῦ δήμου ἐν γένει τῶν Αἰζωνέων.

Οἱ Αἰζωνεῖς ἦσαν δῆμος τῆς Κεκρωπίδος φυλῆς, λαβόντες τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ Αἰζωνος (Εὐσταθ. εἰς Ὀδυσ. Θ. 1691. 33 Ἀρποκρ. ἐν λ. Ἐτυμ. Μ. ἐν λ.) Ἐκκαλεῖτο δὲ ὁ δῆμος οὗτος Αἰζωνή, ἢ Αἰζωνήϊς καὶ ὁ δημότης Αἰζωνεύς καὶ Αἰζωνίς (Στεφ. Βυζ. ἐν λ.) Οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ἐφημίζοντο ὡς φιλοκατήγοροι καὶ κακόλογοι, δι' ὅπερ Αἰζωνεύεσθαι ἦτο συνώνυμον τοῦ κατηγορεῖν. «Ἐκωμωδοῦντο δὲ εἰς βλασφημίας, λέγει ὁ Ἀποστόλιος (Παροιμ. 1. 67.) ἀφ' οὗ καὶ τὸ κακῶς λέγειν αἰζωνεύεσθαι ἔλεγον. Μένανδρος ἐν Κανηφόρῳ. Πλάτων δ' ἐν τῷ περὶ Ἀνδρείας φησὶν. «Οὐδὲν ἐρῶ πρὸς ταῦτά γε ἔχων εἰπεῖν μὴ μὲ εἴπη Αἰζωνέα εἶναι.» Ὑπῆρχε δὲ καὶ παροιμία «Ἀληθῶς εἰ Αἰζωνεύς» ἐπὶ τῶν βλασφημῶν. Οἱ Αἰζωνεῖς ἦσαν διηρημένοι εἰς δύο δήμους, εἰς καθύπερθεν καὶ ὑπένερθεν καὶ αἱ Αἰζωνικαὶ τρίγλαι ἦσαν περίφημοι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις (Ἀθῆν. Ζ'. 22. Ἡσύχ. ἐν λ.)

Ὁ Κ. Στουάρτος ὑπέλαβεν ὅτι ὁ δῆμος τῶν Αἰζωνέων ἔκειτο ὅπου τὰ νῦν κεῖται τὸ χωρίον Χασάνια εἰς δύο ὥρων περίπου ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐγγὺς τοῦ ἐτέρου χωρίου Τράχωνες· ἀλλ' ὁ ἡμέτερος Δ. Σουρμελῆς ἐν τῷ περὶ δήμων Ἀττικῆς συγγράματι αὐτοῦ, ἐρεϊδόμενος ἐπὶ τοῦ Στράβωνος, οὐδόλως παραδέχεται τὴν τοῦ Κ. Στουάρτου ἰδέαν. Ὁ γεωγράφος λέγει «Καὶ κατὰ τοὺς Αἰζωνέας δ' ἐστὶν Ἰδρούσα,» νῆσος ἥτις σήμερον καλεῖται Κατραμόνησον ἢ Πρασονῆσι· παρὰ τῷ νησίῳ δὲ τούτῳ κεῖται τὸ ἄλοπῆγιον, ὃ ἀλικὴ καλεῖται, καὶ πρὸς δυσμὰς ταύτης κατὰ τὴν παραλίαν δύο ἢ τρεῖς στάδια μακρότερον ὑπάρχουσιν ἐρείπια κώμης. Ἐνταῦθα ἦσαν αἱ Αἰζωνικαὶ ἢ Αἰζωνίδες ἀλκί, ἡ δὲ καθύπερθεν κώμη τοῦ δήμου εἶνε τὸ νῦν λεγόμενον Μαυρολιθάρι. Ἐνταῦθα δὲ, κατὰ τὸν Σουρμελῆν, ἦσαν αἱ κώμαι τῶν Αἰζωνέων.

Τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Βλουδῶφ ἀνακαλυφθὲν ψηφίσμα εἶνε ἐγγεγραμμένον στοιχηδὸν διὰ στοιχείων ἐχόντων ὕψος ἑπτὰ χιλιομέτρων ἐπὶ πλακὸς, ἥς τὸ μὲν ὕψος εἶνε ἐξήκοντα ἐξ ἑκατοστὰ τοῦ Γαλλικοῦ μέτρου, τὸ δὲ πλάτος τεσσαράκοντα καὶ τὸ πᾶχος δεκαεξί. Ἄνωθεν τῆς ἐπιγραφῆς ὑπάρχει ἀνάγλυφον τι παριστὸν δύο ἀνθρώπους χωριζομένους ἐν τῷ μέσῳ διὰ μικροῦ τινος βωμοῦ. Ὁ πρὸς

ἀριστερὰν παρουσιάζει τῷ πρὸς δεξιάν, ὅστις φαίνεται ὡς γυνή, ἀγγεῖόν τι· κάτωθεν δὲ τοῦ ψηφίσματος ὑπάρχουσι γεγλυμμένοι δύο στέφανοι, ὑπὸ τοῦ χρόνου ὁμῶς ἐφθαρμένοι. Τὸ δὲ ψηφίσμα ἔχει οὕτως.

«Ἐπὶ Θεοφράστου ἄρχοντος ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ κυρίῃ ἔδοξεν Αἰζωνεύσιν. Γλαυκίδης Σωσίππου Αἰζωνεύς εἶπεν· Ἐψηφίσθαι Αἰζωνεύσιν· ἐπειδὴ εἰσιν ἄνδρες ἀγαθοὶ καὶ φιλότιμοι περὶ τὸν δῆμον τῶν Αἰζωνέων Καλλικράτης Γλαύκωνος Αἰζωνεύς καὶ Ἀριστοκράτης Ἀριστοφάνους Αἰζωνεύς, ἐπαινέσαι αὐτοὺς ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης τῆς εἰς τὸν δῆμον τῶν Αἰζωνέων καὶ στεφανῶσαι αὐτοὺς χρυσῷ στεφάνῳ ἀπὸ πεντακοσίων δραχμῶν ἑκάτερον, τὸ δὲ ἀργύριον εἶναι τὸ εἰς τοὺς στεφάνους ἐκ τῆς διοικήσεως ἐκ τῶν περιόντων χρημάτων τῶν ἐπὶ Θεοφράστου ἄρχοντος· δοῦναι δὲ αὐτοῖς τὸ ἀργύριον τὸ εἰς τοὺς στεφάνους Ἡγησίεω τὸν δήμαρχον καὶ τοὺς ταμίαις· ἀνειπεῖν δὲ καὶ Διονυσίων τοῖς κωμωδοῖς τοῖς Αἰζωνῆσιν ἐν τῷ θεάτρῳ ὅτι στεφανοὶ αὐτοὺς ὁ δῆμος ὁ Αἰζωνέων ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης τῆς εἰς τὸν δῆμον τῶν Αἰζωνέων καὶ τὰ κοινὰ τῶν Αἰζωνέων, ἀναγράψαι δὲ τὸδε τὸ ψηφίσμα εἰς στήλην λιθίνην τὸν δήμαρχον Ἡγησίεω καὶ τοὺς ταμίαις καὶ στήσαι ἐν τῷ Θεάτρῳ Αἰζωνῆσιν.»

Ἐκ τοῦ ψηφίσματος τούτου καταφαίνεται ὅτι ὁ δῆμος τῶν Αἰζωνέων ἐπαινεῖ καὶ στεφανοὶ δύο δημότας αὐτοῦ τὸν Καλλικράτην Γλαύκωνος καὶ Ἀριστοκράτην Ἀριστοφάνους ἐπ' ἄρχοντον Ἀθήνησι Θεοφράστου. Δύο τοιοῦτοι ἄρχοντες εἰσι γνωστοὶ ἡμῖν, ὁ εἰς ζῶν τὸ ἄ. ἔτος τῆς ΡΙ'. Ὀλυμπιάδος (340 π. χ.) καὶ ὁ ἕτερος τὸ δ'. τῆς ΡΙΣ'. (313.) εἶνε δὲ περίεργον τὸ ψηφίσμα τοῦτο, καθόσον πρῶτον ἤδη βλέπομεν δῆμον ψηφίζοντα τοιαύτας τιμὰς ἄνευ ἐπεμβάσεως τοῦ λαοῦ καὶ τῆς βουλῆς τῶν Ἀθηναίων.

Ε. Σ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

Εἰσαγωγή εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ δικαίου.

Μαθήματα Διογυσίου Σιγούρου.

Introduzione allo studio del Diritto Lezioni di Dionigi Sicuro. —

ΥΠΟ τὸν τίτλον τοῦτον ἐξεδόθη ἀρτίως ἐν Σιένην σύγγραμμα πολλοῦ λόγου ἄξιον ὑπὸ τοῦ

εὐμαθοῦς διδάκτορος τῆς νομικῆς Διονυσίου Σιγούρου πρὸ τεσσάρων ἢ πέντε ἐτῶν τὸ δίπλωμα τῆς ἐπιστήμης ἐν Ἰταλίᾳ κτησαμένου, καὶ ἐκεῖ ἤδη ἀποκατασταθέντος, πραγματευόμενον δ' ἐν συνόψει ὁλόκληρον τὴν ἐπιστήμην τοῦ Δικαίου ἦτοι τὴν ἐγκυκλοπαιδεῖαν αὐτοῦ.

Ἡ ἐγκυκλοπαιδεῖα τοῦ Δικαίου οὕτω πρῶτον κληθεῖσα ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὸ 1726, καὶ πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐν τοῖς πανεπιστημίοις τῆς Γερμανίας εἰσκαχθεῖσα, εἰσῆχθη καὶ κατὰ 1840 εἰς τὰ πανεπιστήμια τῆς Γαλλίας, καὶ ἐσχάτως ἐνομοθετήθη ὡς εἰδικὸν μάθημα τῶν ἐν Ἰταλίᾳ νομικῶν σχολῶν· τὸ μάθημα δὲ τοῦτο, διαλαμβάνον ἐν συνόψει περὶ τῆς ἐπιστήμης, ὁλοκληροῦ διδωσιν εἰς τὸν νεοείσακτον τῆς νομικῆς σπουδαστὴν τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιστήμης ἧς τὴν ἐκμάθησιν προτίθεται, καὶ παρέχει αὐτῷ γενικὴν καὶ σαφεῖ ἰδέαν ὅλων τῶν κλάδων αὐτῆς, καὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς συγγενεῖς αὐτῶν ἐπιστήμας· ἔχων δ' οὐ μαθητὴς ἐν νῷ ὁλόκληρον τὸν κύκλον τῶν διαφορῶν μαθημάτων εἰς ὃ διηρῆται ἡ διδασκαλία τῆς ἐπιστήμης, καὶ ἅπερ εἰς τὸ διάστημα τῆς φοιτητικῆς του πρόκειται νὰ διακούσῃ, δύναται ἐπωφελέστερον, εὐκοπώτερον καὶ ταχύτερον ν' ἀντιλαμβάνεται τούτου.

Ὁ Κ. Διονύσιος Σιγούρος τὴν διδασκαλίαν τῆς ἐγκυκλοπαιδεῖας τοῦ δικαίου προτιθέμενος, ἐδημοσίευσεν τὰ μαθήματά του ἅτινα, ὡς ὁ ἴδιος ἐν τῇ μετριοφροσύνῃ του ἀναφέρει εἶνε ὅσα ὡς ἀπλοῦς ὑψηλῆς εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς νομικῆς σχολῆς τῆς Σιένης παρέδωκε, ἀπαρτίζοντα ὁλόκληρον τὸ δίκαιον ἐν ὀλίγοις περιλαμβανόμενον, διαιρεῖται δὲ εἰς μαθήματα, τὸ καταλληλότερον διὰ τὰ πρὸς διδασκαλίαν βιβλία σύστημα. Ἡ σαφὴν αὐτῆς ἐκφράσεως, ἡ καθαρότης τῶν ἰδεῶν, ἡ ἐντελής γνώσις τῆς ἐπιστήμης ἧς τὴν σύνοψιν ἐπεχείρησεν, αἱ ἐπὶ τῶν διαφορῶν συστημάτων κρίσεις αὐτοῦ, ἡ κανονικὴ τῆς ὕλης διαίρεσις καθιστῶσι τὸ ἔργον τοῦτο παντὸς ἐπαίνου ἀνώτερον. — Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἐὰν ὁ Νομομαθὴς συγγραφεὺς μετέφερε τὸ σύγγραμμά του καὶ εἰς τὴν πάτριον αὐτοῦ γλῶσσαν τῆς ὁποίας εἶνε εἰδήμων ὅσον καὶ τῆς Ἰταλικῆς, ἣν γλαφυρώτατα γράφει, ὅπως προσενέγκη εἰς τὴν ἐν τοῖς ἡμετέροις πανεπιστημίοις φοιτῶσαν νεολαίαν τὸ εὐεργέτημα ὅπερ παρέχει εἰς τοὺς φοιτητὰς τῶν νομικῶν σχολῶν τῆς Ἰταλίας· τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον οὐδὲ ἡ παράδοσις τοῦ μαθήματος τούτου εἰσέτι ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἐνομοθετήθη, οὐδὲ τοιαύτη τις

συγγραφὴ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλῶσσῃ ἐφάνη, ἐκτὸς μεταφράσεώς τινος τοῦ Κ. Λεωνίδα Κλοτσιάρη τὸ Ἀλληλεθνὲς δίκαιον μόνον ἀφορώσης. —

Σῦρος 1. Φεβρουαρίου 1865.

Σ. Α. Μ.

ΑΣΜΑΤΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Α'.

Ἄσπρη μου τριανταφυλλίτσα
Βασιλεῦ τῷ λουλουδιῷ
Ποιὸς ἀρνήστη τὴν ἀγάπην
Νὰ τὴν ἀρνηστῶ κ' ἐγώ,
Ἕνας γέρος τὴν ἀρνήστη
Ποῦταν ἑκατὸ χρονῶ
Μὰ ἐγὼ δὲν τὴν ἀρνούμαι
Ποῦμαι δώδεκα χρονῶ.

Β'.

Ἐχτὲς ἀποκοιμήθηκα στὰ σπίτια τὰ δικὰ μου
Ἦρτεν ὁ γέρος ποντικὸς, κ' ἐτρέπα τὰ ψουμιά μου
Σηκώνουμ' ἀρματώνουμαι καὶ πέρνω τὰ σπαθιά μου
Χτυπῶ του μιλὰ, χτυπῶ του δυὸ κόβγω τὴν κε-
[φαλήν του.

Ξαναδιπλάζω τὸ σπαθὶ καὶ κόβγω τὸ νουρίν του.
Τ' ἀκούει καὶ ὁ βασιλιὰς πῶς εἶμαι παλληκάρι,
Μοῦ χάρισε τὴν κόρην του μ' ἕνα χρυσὸν ἀππάρι (1).
Κι ὅσο νὰ πάω σὰς Πέντ' ἑλλαῖς, ἐφόφησεν τ' ἀππάρι
Ἐκεῖ ἐναντσακί (2) εἶν' ὡβόρικα κ' ἔδγαλα τὸ τομάρι,
Στὸν ὦμο ὁποῦ τῶρ ῥῆξα καὶ πάω στὸν σταγκάρη.
Τοὺς εὔρισκα καὶ τρώγανε ἀρσενικὸ δαμάλι·
Ἐφάγαν τὰ παχιά παχιά, κ' ἐμείναν οἱ κοκκάλοι.
Ἐδῶσάν μου ἕναν κόκκαλον ἕσκα μὲ τὸ κιντάρι.
Ἐδῶσάν μου καὶ μιὰ πινιά (3) καὶ ἔμεινα κουρ-
[πάδι (4).

Γ'.

Ἡ πέρδικα ἔκαμε φωλιά
Ποχάτου στὴ στριανταφυλλιά.
Μπαίνει βγαίνει καὶ γεννᾷ
Καὶ πέφτουν τὰ τριανταφυλλά.
Τὰ πέρνει νύφη καὶ γαμπρός,
Καὶ τὰ βγάζουε βοδόσταμμα,
Καὶ τὰ πέρνουνε στὴν Ἐκκλησιά.
Ῥαντίζω νύφη καὶ γαμπρό,
Πεθερὰ καὶ πεθερό.

(1) Ἰππάριον. (2) Μαχαίριδιον. (3) Ποτήριον αἵου.
Ἐκ τοῦ πίνω. (4) Ἀναίσθητος ἐκ τῆς μέθης.